

4
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευ. 1969/15-3-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις) *Αγρινίου - Κορινθία*
(παλαιότερον ὄνομα: *Καλαμάκις*), Ἐπαρχίας ... *Αρκαδίας*,
Νομοῦ ... *Αρκαδίας*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος ... *Κούρος*,
Διμενέριος Παναγ. ἐπάγγελμα *διδάσκαλος - Αἰνίου*,
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Διμενέριος - Αἰνίου - Αἰνίου*,
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *(3)*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Παναγιώτης Παναγιώτης*
β) *Φιλόμοις Παναγιώτης*
ἡλικία ... *75* ἔτη γραμματικαὶ γνώσεις ... *(75) ἑλλην. ἀρχαῖοι*
ἱστορία ... *τοπος - κατεύθυνσις* ... *κατεύθυνσις*
ἐν Κορινθίᾳ - Αἰνίου ... *ἀπὸ τοῦ 1915*
ἐν Κορινθίᾳ - Αἰνίου

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ... *ἐν ἀγροτικαῖς περιοχαῖς ἐν*
λαδύστῳ διὰ βοσκήν καὶ διὰ βοσκὴν
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... *ἐν λαδύστῳ διὰ βοσκὴν*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ... *75*
ἐν λαδύστῳ (χωρικοὶ)
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... *Μάλιστα*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... *ἐν ἀμφοτέρω*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

..... *ἀπὸ τοῦ ἐργατοῦ. ἔχει γὰρ...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

..... *ἀπὸ τῶν ἀρχόντων. μερικοὶ*
τεχνῖται ἐκ ἐκείνων.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)

..... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἐκ τῶν ἀρχόντων. οἱ ἐργάται. ἦσαν ἐλεύθεροι καὶ
ἐμμέτοχοι. εἰς τὴν ἐπιβίον καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων. δὲ
ἐκ τῶν ἀρχόντων.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

..... *ὅχι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν, ἐργασίας ;

..... *ἐν τῷ τόπῳ. ἔργον αὐτῶν.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται... *ναί*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

..... *μόνον ἐκ ἐργατοῦ*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

με βοὸν με ζωϊκὴν κόπρον

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1950

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; 1950

ἀροτρον αὐτὸ 1950

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, ὅπλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Χρησιμοποιεῖται εἰς τὰς ἀροστὰς καὶ διότρεα. Τὸ μὲν μονόφτερο εἰς τὰς ἀροστὰς καὶ διότρεα. Τὸ δὲ δίφτερο εἰς τὰς ἀροστὰς καὶ διότρεα. Τὸ κατωτέρω εἶναι τὸ περιγραφέν/μεν ὁ σιδηροῦν ἄροτρον

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. 1950

1. Χειρίδιον 4. ἐνὶ 7. στεινὰ 10. φοιτηχ. 2. 5. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

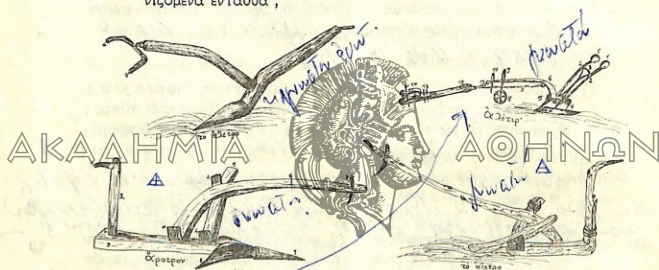

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 1960
3) Μηχανὴ θερισμοῦ 8/1

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *241*.....
 5) Μηχανή ἀλώνισμοῦ ... *And. tou. 1950*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... *ὁ καλὸς γεωργὸς...*
μετὰ τὴν ἐκκέντριν. ἐν κοινῇ ἐκκέντριν. ἐν
ἐκκέντριν. ἀπὸ αὐτῶν ἀπὸ αὐτῶν... ἡ ἐκκέντριν...
δὲν... διαδοχικῶς... ξύλινον ἄροτρον...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ υπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

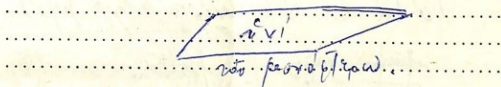
- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. "Χαλκίον... 6.	"Αἰθέρων... 11.	"Ἐκκέντριν... 12.
2. "Ἐκκέντριν... 7.	"Τελεον... 12.	} Τελεον... 12.
3. "Κρεματονομή... 8.	"Κρεματο... 13.	
4. "Βαλάν... 9.	"Ζυγόν... 14.	
5. "Φτερό... 10.	"... 15.	

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησην).

- 4) Τò **ύνι**. Τò ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

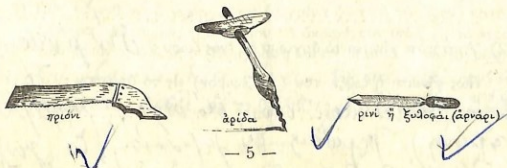

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;.....

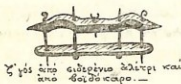
- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

χειροτάκτο τῶν πετρωδῶν

- 8) α) Διὰ τὸν ἄρστον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλοι ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἔχρησεν ἡμεῖς ἐν τούτοις βοῶν, ἡμίων, ὄνων...*
καὶ ἐν τούτοις χρυθίμεθα διὰ τὴν αἰχμὴν τῆς μάχης...
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν; *οὐκ*.....

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
 διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον ὁ ζυγός.....

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζεύ-
λια κλπ.).

AKAΔΗΜΙΑ

А О Н Н н

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πώς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρῖκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄρτρον διὰ τὸ ὄργανωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *αἰχμή* *αἰχμή*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο δι' ἑνὸς ζώου ; *ὅταν μὲν γεννηθῇ ἐστὶ*

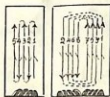
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζεύσιμον), εἰς τὸ ἄροτρον ; ... *Τὸ εἶν.*

(ἡσυχάζειν) ἡσυχάζετε ἐν κυρίῳ, τοῖς ἰσχυροῖς
καὶ ἀγαθοῖς, οἵτις ἐστὶν ὁ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

→ Χρησιμοποιήστε τὸν σταυρὸν καὶ τὸν ἀγκυρὸν ὡς ἐν τῷ σχ. 1.

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορίδας ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοφάδες κ.λ.π.) ; *ντάμιες, σιασιές, μεσοφάδες*
ἀγροί, ἀγροί, ἀγροί

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιὰν ; *ναι*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον ; *ναι, γίνεται ἀπὸ σκαπάνη καὶ ἀροτροῦ*
ἀπὸ σκαπάνη καὶ ἀροτροῦ

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτρίσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανομὴ τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... *καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ*
ἀπὸ σκαπάνη καὶ ἀροτροῦ, ἀπὸ σκαπάνη καὶ ἀροτροῦ, ἀπὸ σκαπάνη καὶ ἀροτροῦ

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *Εἰς... φέρει... τὸ... σπέρμα... καὶ... χερσὶν*

αὐτὴν κατὰ τὴν φύσιν... καὶ... εἰς... τὴν ἐδαφὸν διὰ τῆς...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ... *Εἰς... τὸ... ἀροτριάσει...*

τοῖς (1) ὀργώμασι 2) διὰ τὸν πόδα 3) βο-
τὸ ὀργώμα διὰ τὴν...

καὶ... τὸν πόδα... τὸν πόδα...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... *Εἰς (1) ἔτη...*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... *Εἰς (1)...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *καὶ... τὸν πόδα...*

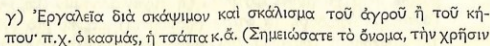
καὶ... τὸν πόδα... τὸν πόδα...

β) Με ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

1. *Trichopoda viridis* L. (18. 10. 1901)
 2. *Trichopoda viridis* L. (18. 10. 1901)
 3. *Trichopoda viridis* L. (18. 10. 1901)

.....

ΗΜΙΑ Νέστωρ τσ'
 Γεν' 4ης 48' 51.40"

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

..... *ἀπὸ τῆς τράπεζας καὶ οὐ καὶ τοῦ*
ὁριζήσαντος ἐκείνου.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

..... *ἡ ἀγρονομία καὶ ἡ ἀγρονομία*
ἡ ἀγρονομία καὶ ἡ ἀγρονομία

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

..... *ἐκαστὴν ἐργασίαν*
δὲν ἐκαστὴν ἐργασίαν

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

..... *ταῖς δασύα καὶ ἀγρονομία*
χωράφια καὶ δασύα καὶ ἀγρονομία
καὶ διὰ τὰς ἀγρονομίας

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

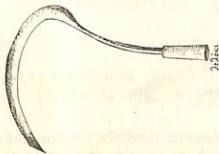
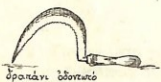
..... *ὁδοποιεῖν*
ἐκαστὴν ἐργασίαν

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερίσμου.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Μ.Ε. Εὐ. σφ. εὐκλ. 1.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

*το αὐτὸ εἶδος
 ἡ ποίησιν αὐτοῦ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ παῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσεσ) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). .. *Μ.Ε. σφ. εὐκλ. 1.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

εἶναι ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ..

ἡ χειρολαβὴ ἐν εἰναι ξύλινος

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *ἐκαστὸν ἀτομάτως*

ἢ ἀπὸ ξύλου.

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὄχι*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους θερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *20. ἐκαστὰ ἑα.*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἢ ἐξέρχοντο*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *Διὰ τὴν ἐκαστὴν ἑα.* ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι εἰς θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ χεριές. οἱ χερόβολα.*

ἀπὸ τῶν χεριῶν.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ χεριές*

τοποθετοῦνται χωριστὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ οἱ χερόβολα ἢ ἐξέρχονται καὶ οἱ χερόβολα ἐκέρχονται.
20. χερόβολα. ἕνα ἀπὸ χεριῶν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ...

ποιεῖτε καὶ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος
καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

ΟΧΙ

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ἐθίμου

ἔθιμον βλ. ἐνδεχέαι λεξίαν

ἔθιμον

ἔθιμον

ἔθιμον

ἔθιμον

ἔθιμον

ἔθιμον

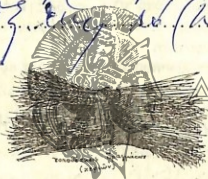
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον... ἡμέρας πρὸς τὸν ἥλιον...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

AKAΔIATA

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τα δεμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Τὰς σφύρας ἀφαιρῶ καὶ
 ζυγίζωνται καὶ βάραι αὐτὰς χυμώσας
 ἐμφράκ. καὶ ἀπὸ ἐνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου
 αὐτὸ βάραι καὶ γὰρ —

Συνκομιδὴ τῶν γεσημένων.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *ὅταν*.....

γίνεται κατὰ τὴν.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....
.....
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυνναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....
.....

ὅταν ὁ σανὸς ἀφαιρῆται ἀπὸ τῆς κρυφῆς. ὅταν κοπῇ καὶ καὶ ἐν αὐτῇ κρυφῇ εἶναι ἀπὸ τῆς κρυφῆς ξηραίνεται καὶ ἐν αὐτῇ κρυφῇ συντηρεῖται.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *μὲ τὸ δρέπανον καὶ τὴν κόσσαν*.....
καὶ τὸ δρέπανον

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....
.....
.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλών, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια... μεταφέρθη...
... πρὸς τὸ χωράφι...
... εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Αὐτὰ...
... τοποθετοῦνται...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρπιοῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ὁχι...
... ἀπὸ τὰ ἄχυρα...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ὑπὸ τὴν αὐλὴν...
... τοῦ χωρίου...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..... *το ἀλώνι ἀνήκει*
..... *εἰς αἰκογενείας ἀφ' ἑαυτῆς*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; ... *ἔρχεται*

..... *το ἔρχεται καὶ λήγει*
..... *ἐν ἑαυτῇ*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

..... *το ἀλώνι*
..... *ἔχει αὐτὴν ἀερίαν με*
..... *ὡς αἰς ἀερίαν με*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθὺς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

..... *ἀεὶ ἐπισκευάζεται*
..... *ὡς αἰς μιν αἰς*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... *αἰς*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τοιοῦτον εἶναι ὁ δρόμος αὐτός.....
 Κέντρον εἶναι καὶ ἐν ἀνέμοις τοῖς.....
 πλάταις εἶναι καὶ εἰς αὐτὰς βουκόλια.....
 γὰρ καὶ οἱ κύνες.....

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). 4/11/11

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπαραγρός,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ὁ δὲ δρόμος αὐτὸς εἶναι ὡς ἐν τῷ ἐνι
 εἰς αὐτὰς βουκόλια καὶ οἱ κύνες.....
 τὰς ἀνέμοις οἱ σταχνοὶ.....
 καὶ οἱ κύνες.....

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα). Ὁ ἀλωνι-
 βρεσὶς ἐκτελεσθῆναι καὶ μὴ ἐκτελεσθῆναι ἐκτελεσθῆναι ἐκτελεσθῆναι
 δύο ἡμέρας καὶ δύο ἡμέρας ὁ ἐκτελεσθῆναι τὸν ἀλωνισμὸν ἐκτελεσθῆναι
 ἀπὸ ἀλωνισμῶν τὸν ἀλωνισμὸν ἐκτελεσθῆναι ἀπὸ ἀλωνισμῶν
 μὴ ἀλωνισμῶν καὶ ἀλωνισμῶν ἀπὸ ἀλωνισμῶν ἀπὸ ἀλωνισμῶν

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἀ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς
 ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς
 (1) (2) ... ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς
 ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς ἀλωνισμὸς

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχεῖ ἐν
10 ὥραις ἐν αὐτῇ
τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἐν αὐτῇ
ὥρᾳ ἐν αὐτῇ
ὥρᾳ ἐν αὐτῇ

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιοῦνται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχεῖ ἐν
10 ὥραις ἐν αὐτῇ
τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἐν αὐτῇ
ὥρᾳ ἐν αὐτῇ
ὥρᾳ ἐν αὐτῇ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

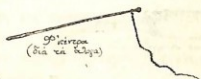
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχυν ;

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχεῖ ἐν
10 ὥραις ἐν αὐτῇ
τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ἐν αὐτῇ
ὥρᾳ ἐν αὐτῇ
ὥρᾳ ἐν αὐτῇ

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... *ἡμέρας* *λίαντες* *ἐκκαταμέν*
αὐτὰς *δὲ μετὰ τὴν* *αὐτὰς* *50-100*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἑλῶν *ἡμέρας*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοῦτοι, καλῶς μενοὶ ἀλωνασταὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ἡμέρας *ἀλωναστὰς* *ἡμέρας* *ἑν*
δὲν *υπάρχουν*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

δύο

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἀγκυρὰ *ἐκ ξύλου*
δύο *πάχος*
δύο *σχήμα*

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

.....
.....

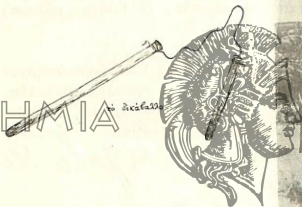
κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιζομένο τὸ ἀποκαθάρσει
μικροὺς σπόρους δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

το 1862

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
'Εγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

- Κατά τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... *τοὺς οἱ ἔχοντες* }
ὅτι... πομπάντα... ἐπὶ... ἀφ' ἑαυτοῦ... }
... ἔτι... ἐργασίας... }

- ΑΔΑΦΠΑΜΑΔ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΤΑΝΤΕΛΕΥΣΕΙΣ
β. Δίχτυμα

και ποιουν το σχημα αυτου.....
Το διχλωρομεθυλενοφαινολο ειναι ουσια
που τοι...
.....

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .
ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .
ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.)

ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .
ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῆς (ἀνέμιζας) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .
ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παράμενον μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .
ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . . ἔθ. ὁρμηκ. . .

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο *ἔλαιον... σῆλι... ἀνὰ... ἔλαιον...*

Walter Edgar

6) Ἐποὺ διὰ τοῦ λιγνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; ...

Το... δρομολόγιο... των... επι... χρονοβόλο -
 -ερευνώντων... Εργασίας... το... ενομή...
 Το... δρομολόγιο... των... επι... χρονοβόλο -
 -ερευνώντων... Εργασίας... το... ενομή...

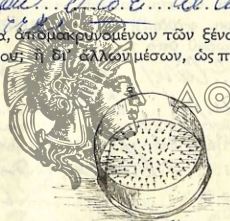
Γίνεται τούτο κατά το άνέμισμα, απόμακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

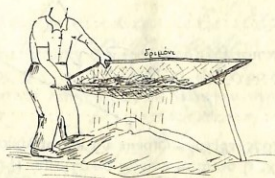

கோகிலை சாமினே தீர்த்தன

ΑΘΗΝΑΝ

κρίσις ἢ ἀνελόγος

νων με ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Π.Χ. ἢ Δ. ἢ ἄλλοι*

μετ' ἐξ ἀριστερῆς καὶ μετ' ἐξ ὀπίσθου
αὐτοῦ

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γειωροῦ;

ὡς ἀνωτέρω
ὡς ἀνωτέρω
ὡς ἀνωτέρω
ὡς ἀνωτέρω

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ὡς ἀνωτέρω

γ'.1) Ποία ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνα; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνα; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

10%... Εδίδετο πρὸ τοῦ μεθυσθῆναι.

- δ) το αλωναίοτικο κλπ.

Που απέθηκενέτο κατόπιν ή παραγωγή (ό καρπός) υπό του γεωργού.

22. Ερωτήσεις θεωρίας 11 κεφάλαια,

- 29 —

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον,

Τὸ ἀντικρὺν μετὰ τὸ
το εἰς μαλινεῖς χλωάνες αὐτῶν
ἀνὰ δὲ μετὰ τὸν ἔκ τῶν χλωάνων

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ἔθιμον ἐπὶ αὐτῶν
Δὲν ὁρίζεται τινὲς ἐπὶ

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ; ..

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Ἀγχοῦστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, άπό ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι επικλήσεις, ξορκία, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εν Αργινίτι, εἰς 19^{ην} Νοεμβρίου 1940.

Προς
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν.
(Κέντρον ἐρεῖνης καὶ ἐθνικῆς
Παιδείας)
Ἀπομνηστεύον 14.
Εἰς Ἀθήνας.

Κατόπιν τῆς ἐν ἀρίστῃ 14/16-1-1940, ἐμφράτου
δικαστικῆς ταύτης ἐκδοτικῆς τῆς συμφωνίας καὶ ἐκο-
δοτικῆς Ἀφροδίτης, δι' ἣν καὶ ἀπαύσιμον ἐρωτικὸν
τοκοῖσιν δια' μαρτυρῶν ἐφάρμοξα καὶ καὶ ἐδίδον
μερὲς ἔχοντες καὶ ἐπὶ τὴν ἐκ μνηστικῆς ἐκείνης
ἐν ὁρισμένῳ καὶ ἐν ἀπὸ ἐρωτικῆς ἀποδοῦναι
ἀντιφύκτου ἐκδοτικῆς δια' τῆς αὐτῆς ὁδοῦ.
Μετὰ τὴν
ὁ δὲ ταύτην ταύτην.

Συμφέρον:
καὶ ἐπὶ τὴν ἐκδοτικῆς

Ἀφροδίτη 4. Κορυφῆς

Ἀφροδίτη 7. 7. 4.
Καὶ ἐπὶ τὴν δικήν. Ἀφροδίτη
Ἀφροδίτη:
Εἰς Ἀθήνας.